

навіть за умови запрошення провідних фахівців із різних навчальних закладів країни.

Список використаної літератури

1. Бойко В. В. Аналіз основних пріоритетів розвитку навчання впродовж всього життя [Електронний ресурс] / В.В. Бойко // Проблеми сучасної педагогічної освіти: педагогіка і психологія : зб. наук. пр. - 2008. - № 19, ч. 3. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pspo%20/2008_19_3/
2. doc_pdf/Boyko_st.pdf
3. Про затвердження «Положення про районний (міський) методичний кабінет (центр)». Наказ МОН України № 1119 від 08.12.2008 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=%201150.1326.0>

СПОСІБ ОБ'ЄКТИВНОГО ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Гасєвський С.О., Потяженко М.М., Величко Є.О., Васильєва К.В., Панасенко Т.О.

ВДНЗ України "Українська медична стоматологічна академія"

Запропоновано спосіб об'єктивізації оцінювання знань студентів методом нормалізації та ранжування поточних балів, який забезпечує прозорість розрахунку і можливість публічного контролю на всіх етапах оцінювання.

Ключові слова: вища освіта, контроль знань, боротьба з корупцією.

Провідною метою є виключення корупційної складової у вищій школі, забезпечення об'єктивного та прозорого оцінювання протягом усього періоду навчання. Для досягнення цієї мети зазвичай використовуються різні шляхи, кожен із яких має свої переваги і недоліки [2; 3]. Способи об'єктивізації оцінювання базуються на впровадженні незалежного тестування, що відповідає вимогам Болонської системи та дозволяє визначити відносно об'єктивний рейтинг студентів [4]. Але цей підхід має суттєві недоліки. Так, відомо, що валідність тестування значною мірою залежить від якості тестів. Тому для забезпечення високої об'єктивності цього методу необхідна копійка робота з аналізу та відбору банку тестових питань, що потребує багато часу (іноді десятки років). У сучасних умовах стрімкого розвитку галузі багато навчальних дисциплін розвиваються досить динамічно, що практично унеможлиблює формування якісного статичного банку тестів, здатного забезпечити потрібну об'єктивність. Крім того, тестування не може забезпечити навіть мінімальну об'єктивність у дисциплінах, опанування яких пов'язане з креативними навичками (творчість, людське спілкування тощо). Основним критерієм оцінювання у вказаних напрямках залишається класичне оцінювання викладачем, "майстром", яке за своєю природою суб'єктивне [1].

Тому особливо гостро стоїть проблема об'єктивізації суб'єктивних оцінок із максимальним видаленням "людського фактора" й акцентом на визначенні рівня потрібних якостей відповідно до завдання, яке вирішується. Звісно, розробити повну ідеальну схему об'єктивізації суб'єктивних за своєю суттю вихідних даних теоретично неможливо, але є досить ефективні шляхи часткової об'єктивізації з використанням спеціальної математичної обробки та статистичних оцінок.

Пропонується спосіб забезпечення відносно об'єктивного та прозорого оцінювання знань студентів, лікарів-інтернів, курсантів і формування індивідуального рейтингу в навчальних закладах медичного профілю, де переважають креативні, творчі форми діяльності з низькою ефективністю шаблонного тестування.

Основні умови впровадження вищезгаданого способу об'єктивізації оцінювання в навчальний процес такі:

1. У процесі вивчення кожної дисципліни викладачі не закріплюються за академічними групами, а викладають закріплені за ними певні теми. Таким чином, протягом семестру кожен викладач проводить заняття в рівній мірі з кожною академічною групою.

2. Усі слухачі обов'язково оцінюються на кожному занятті. Відсутність оцінки еквівалентна пропущеному заняттю.

3. Оцінка рівня підготовки слухача проводиться за 100-бальною системою (у відсотках). Викладач вільний вибирати будь-який підхід до оцінювання (наприклад, вважати за оцінку відсоток знань слухача з теми від своїх власних чи будь-якого іншого еталону). Важливо, щоб підхід викладача до оцінювання рівня знань був однаковим протягом семестру.

4. Виставлені оцінки фіксуються в електронній відомості та публікуються викладачем у день проведення заняття у відкритому для слухачів та інших викладачів доступі на веб-сторінці. Відсутність публікації еквівалентна відсутності педагогічного навантаження викладача за цей день.

Після закінчення вивчення дисципліни підраховується підсумкова рейтингова оцінка, яка далі може бути використана як об'єктивний показник успішності. Формування загальної рейтингової оцінки з предмета проводиться в два етапи:

Етап 1: нормалізація. Завданням цього етапу є виключення впливу індивідуальних особливостей викладача на загальну оцінку. Природно, кожен викладач так чи інакше використовує індивідуальний підхід до оцінювання: де хто ставить здебільшого високі бали, де хто - низькі. Крім того, кожен викладач використовує характерний діапазон варіювання бала залежно від рівня підготовки слухача. Для забезпечення об'єктивності оцінювання необхідно значення балів, виставлених кожним викладачем протягом семестру, математично привести до єдиного стандарту. Це дає можливість уникнути нав'язування викладачеві фіксованих стандартів оцінювання, чітко та прозоро сформувати об'єктивну оцінку, незалежну від уподобань конкретного викладача.

Для вирішення завдання проводиться статистична обробка всіх оцінок, виставлених конкретним викладачем за семестр, із подальшою їх нормалізацією (приведення до стандартного бала). У найпростішому вигляді, припус-

каючи нормальний розподіл оцінок, достатньо визначити середній бал кожного викладача за семестр і відповідне середньоквадратичне відхилення. Використовуючи ці показники в порівнянні з такими для інших викладачів, визначаються коефіцієнти перерахунку кожної оцінки, виставленої викладачем, та її нормалізоване значення. Останнє замінює фактичну оцінку в електронній відомості.

Для більш точної нормалізації необхідно використовувати дещо складніші статистичні методи, допускаючи асиметричний статистичний розподіл, що забезпечить вищу об'єктивність.

Процес нормалізації має бути повністю прозорий. Кожен учасник педагогічного процесу (студент або лікар-інтерн, викладач, керівник або адміністратор навчального закладу) може використати загальнодоступні вихідні електронні відомості та за допомогою стандартних шаблонних таблиць Excel самому провести необхідні розрахунки, переконавшись у об'єктивності результатів.

Етап 2: ранжування. Після отримання нормалізованих результатів поточного оцінювання з метою визначення рейтингу студентів необхідно провести ранжування за середнім балом.

Середній бал для кожного студента обчислюють за нормалізованими поточними оцінками протягом семестру, надалі підраховують межі, які відповідають оцінкам за класичною п'ятибальною системою. Важливим параметром, що визначає актуальні межі, є заданий відсоток чи абсолютна кількість студентів, оцінених на "відмінно", "добре", і т.д. Необхідний відсоток (або кількість студентів) визначається навчальним закладом заздалегідь (наприклад, на початку семестру) і може залежати від об'єктивних причин, не пов'язаних з освітнім процесом (наприклад, можливість забезпечити стипендіями лише фіксовану кількість студентів, квоти вступу до магістратури та ін.). Такий підхід забезпечує прозорість ранжування, адже кожен учасник педагогічного процесу знову може провести власні підрахунки, використовуючи публічну інформацію та стандартизовані електронні таблиці, впевнитися у відсутності будь-яких маніпуляцій чи помилок.

Таким чином, запропонований метод двохетапного підрахунку з використанням нормалізації та ранжування забезпечує об'єктивне, справедливе і прозоре оцінювання з урахуванням наперед заданих непедагогічних факторів, що однаково глобально впливають на остаточну оцінку кожного студента. Такий метод може бути використаний як альтернатива незалежному тестовому оцінюванню на базі вишівського міжкафедрального центру тестування. Для апробації та верифікації рекомендується пілотне впровадження цього способу оцінювання знань у практику роботи окремих кафедр як на додипломному, так і на післядипломному етапах підготовки лікаря з подальшим аналізом отриманих результатів, визначенням ефективності та доцільності впровадження у межах вишу. Прозорість оцінювання, забезпечена можливістю незалежного підрахунку будь-яким учасником на всіх етапах оцінювання, сприяє формуванню довіри до системи педагогічного контролю, підвищує рейтинг вишу та довіру до нього в баченні студента, спонукає до навчання і формує безкорупційний світогляд майбутнього фахівця, що край важливо для майбутнього України.

Список використаних джерел

1. Вербицкий А. А. Почему нельзя использовать педагогический тест как универсальное средство диагностики бакалавра / А. А. Вербицкий // Актуальные проблемы профессионального образования: подходы и перспективы: материалы XI междунар. науч.-практ. конф. - Воронеж : Изд-во «Научная книга», 2013.
2. Дубцова М. М. Организационно-педагогические основы оценивания учебных достижений студентов как фактор повышения качества обучения в вузе : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / М. М. Дубцова. – Чита, 2007. – 233 с.
3. Ковальов С. В. Методи оцінювання навчальних досягнень студентів / С. В. Ковальов, Р. М. Костюкевич, А. М. Валюх // Кредитно-модульна система підготовки фахівців для ринкової економіки: стан, проблеми та перспективи : матеріали VIII Всеукр. наук.-метод. конф., 8–9 листоп. 2007 р. – Рівне: НУВГП, 2007. – С.15–29.
4. Розанцев Г. Н. Кредитно-модульна система організації навчального процесу як перехідний процес до ECTS / Г. Н. Розанцев, Т. В. Ткаченко, Є. І. Гетьман // Хімічна освіта в контексті Болонського процесу: стан і перспективи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 8–9 трав. 2006 р. – К.: НПУ ім. Драгоманова, 2006. – С.6–9.

ОПТИМІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ МІКРОБІОЛОГІЇ, ВІРУСОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ

Ганчо О.В., Зачепило С.В., Книш О.В.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Стаття розкриває основні напрями оптимізації навчального процесу з метою підвищення якості підготовки іноземних студентів на кафедрі мікробіології, вірусології та імунології.

Ключові слова: іноземні студенти, мікробіологія, навчальний процес.

Проблема навчання іноземних студентів посідає чільне місце в сучасній світовій педагогічній науці. Високий рівень освітньої підготовки іноземних студентів сприятиме зміцненню і розширенню авторитету України в міжнародному співтоваристві, відповідає її державним інтересам у справі інтеграції в міжнародний освітній і науковий простір [1]. Підготовка лікаря як конкурентоздатного спеціаліста такого рівня, який задовольняє вимоги світового ринку праці, ставить перед вітчизняною системою медичної освіти нові завдання з підвищення якості навчання спеціалістів для зарубіжних країн. Світова тенденція до збільшення частки інфекційних хвороб від усієї медичної патології, виникнення цілком реальної загрози забутих інфекцій і виявлення зв'язку між онкологічними й інфекційними хворобами вимагають розширеного і поглибленого ознайомлення студентів з усім спектром збудників інфекційних хвороб, методами їх виділення й ідентифікації [2]. Якість навчання визначається вибором форм, методів, засобів, що регулюють педагогічний процес, спрямований на остаточний результат підготовки майбутніх лікарів, здатних до самостійного навчання і творчого мислення [3].

За 10 років підготовки іноземних студентів, у тому числі англомовних, на кафедрі мікробіології, вірусології та